

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

II Forum w czasach kryzysu
| s. 2

Na drodze do zapomnienia
| s. 3

Jesienne spotkanie Klubów Kobiet
| s. 5

Wielki jubileusz PZKO

W Teatrze Cieszyńskim w Czeskim Cieszynie odbył się w piątek wieczorem koncert galowy z okazji 65-lecia założenia Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w RC. W programie dedykowanym działaczom związkowym wystąpili reprezentacyjny Zespół Pieśni i Tańca PZKO „Olza”, kapela „Olza” oraz aktor i piosenkarz Przemysław Branny.

– Pragnę przypomnieć – i będę to mówił zawsze i wszędzie, gdzie będę, że Polski Związek Kulturalno-Oświatowy w RC jest największą organizacją w Europie zrzeszającą Polaków, skupiającą prawie 13 tys. członków, ludzi, którzy poświęcają swój czas i swoje pieniądze dla zachowania naszej tożsamości narodowej na Zaolziu. Należałoby przypomnieć także i o tym, że nasi członkowie działają nie tylko w ramach PZKO, członkowie PZKO są przecież obecni we wszystkich organizacjach polskich działających na terenie Zaolzia – powiedział prezes ZG PZKO, Jan Ryłko, otwierając obchody. Dodał, że w ramach PZKO istnieją 82 miejscowe koła, 19 chórów męskich, żeńskich i mieszanych, pięć kapel, pięć teatrów amatorskich, przy ZG PZKO działają cztery sekcje. Koła dysponują 43 Domami PZKO.

Na uroczystość przybyli liczni goście, m.in. przedstawiciel Ministerstwa Spraw Zagra-

nicznych RP, Piotr Strutyński, konsul generalna RP, Anna Olszewska, wicehetman województwa morawsko-śląskiego, Svatomír Recman, przedstawiciele katowickiego oddziału Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”, władz samorządowych Czeskiego Cieszyna i Cieszyna, kierownictwa Huty Trzynieckiej, Kongresu Polaków w RC oraz innych organizacji i instytucji. – Chciałabym państwu pogratulować wytrwałości i realizacji niezwykle pięknej idei – idei bycia razem, w tym, co łączy, w tym, skąd jesteśmy, tak pięknie wyrażanej przez wielką, absolutnie różnorodną aktywność – powiedziała konsul Olszewska.

W pierwszej części gali odbyła się uroczystość odznaczenia 40 najbardziej zasłużonych działaczy z 20 miejscowych kół wpisem do Złotej Księgi. Jan Ryłko każdemu z odznaczonych osobiście podziękował za pracę na niwie społecznej. Podziękował również Małgorzacie Rakowskiej, kierowniczce Rady Kultury ZG, za zorganizowanie koncertu, oraz swej żonie Beacie, obchodzącej właśnie w tym dniu urodziny. Podkreślił, że bez jej wsparcia i wyrozumiałości nie mógłby stać na czele Związku. Prosto ze sceny udał się do żony na widownię z bukietem czerwonych róż.

Na wysokim poziomie był program arty-

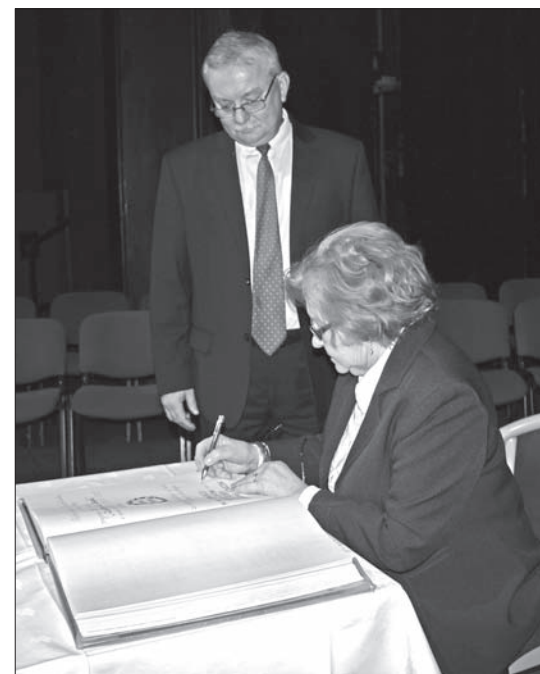
styczny, który wypełnił drugą część wieczoru. ZPiT „Olza” rozpoczął go polonezem i mazurem, kontynuował trójkiem cieszyńskim i polką. W międzyczasie kapela „Olza” grała i śpiewała tradycyjne cieszyńskie piosenki ludowe. Gwiazdą programu był piosenkarz i aktor Przemysław Branny, pochodzący z Czeskiego Cieszyna, obecnie związany na stałe z krakowskim Teatrem Bagatela. Jego recital bardzo się podobał, gromkie oklaski zebrał również towarzyszący mu pianista. – Program był wspaniale dobrany. „Olza” to renomowany zespół, sama w nim kiedyś tańczyłam, a Przemka Brannego słucham w radio, w telewizji, po prostu go lubię. Cieszę się, że mnie suszanie wydelegowali, że mogłam obejrzeć tak wspaniały program – powiedziała redakcji po koncercie Olga Ordelt z Hawierzowa-Suchej.

Uczestnicy koncertu wzięli później udział w bankiecie przygotowanym przez członkinie MK PZKO w Jabłonkowie. Jan Ryłko i Anna Olszewska pokroili wspólnie pokaznych rozmiarów tort urodzinowy z godłem PZKO.

DANUTA CHLUP

O urodzinach piszemy także na str. 4. Więcej zdjęć oraz krótkie filmy z piątkowej uroczystości do obejrzenia na www.glosludu.cz

WPISANI DO ZŁOTEJ KSIĘGI ZASŁUŻONYCH PZKO

Jadwiga Czaj z MK PZKO Olbrachcice.

Bogumin-Skrzeckoź: Mariella Górniok, Maria Ślądceczek i Czesław Bugdol

Cz. Cieszyn-Centrum: Józef Štirba i Halina Branna

Cz. Cieszyn-Żuków Dolny: Helena Gaura

Dąbrowa: Jan Kubanek

Gnojnik: Zbigniew Kowalczyk

Hawierzów-Szumbark: Olga Drózd i Anna Molinek

Hawierzów-Żywocice: Karol Kielar i Edward Mikula

Jabłonków: Wanda Kufa i Anna Friedman,
Karwina-Raj: Bolesław Hanzel, Rudolf Kałuża, Leon Pilecki i Antoni Tomanek

Ligotka Kameralna: Paweł Przeczek

Milików-Pasieki: Ewa Samiec

Olbrachcice: Jadwiga Czaj, Józef Kozubek i Bronisława Jeżowicz

Orłowa-Lutynia: Romuald Fismol, Zofia Heinz, Ilona Bednarz i Bolesław Adamczyk

Sucha Górna: Marta Bajger, Eugenia Kańa i Edward Rychlik

Trzanowice: Edward Janczyk i Ludwik Kula

Trzycież: Aurelia Szkuta i Paweł Szkuta

Trzyniec-Leszna Dolna: Tadeusz Szkucik

Trzyniec-Niebory: Helena Sikorowa, Bogusław Szkuta i Stanisław Franek

Trzyniec-Osówki: Tadeusz Kornuta

Trzyniec-Lyżbice Wieś: Henryk Tomanek.

Opr. (dc)

Gwiazdy wieczoru: Przemysław Branny i...

... Zespół Pieśni i Tańca PZKO „Olza”.

Drodzy Czytelnicy

Informuję, że w poniedziałek 22 października br. przeprowadziłem rozmowę z kierownictwem spółki Mediaservis, która obecnie zajmuje się dystrybucją „Głosu Ludu” na naszym terenie. Najważniejszą decyzją, jaką spółka podjęła, jest fakt, że do końca roku 2012 dystrybucją będzie zajmować się właśnie Mediaservis. To oznacza, że bez względu na decyzję co do przyszłego roku

rozliczeniowego, należy bezwarunkowo dokonać wpłaty za prenumeratę „Głosu Ludu” na najbliższe trzy miesiące, chodzi o okres od 20 grudnia 2012 do 20 marca 2013. W tym momencie nie ma znaczenia, jaka firma będzie zajmować się dystrybucją w późniejszym okresie, gdyż wszelkie dane wraz z pełnym rozliczeniem pomiędzy „Głosem Ludu” a Mediaservisem zostaną uregulowane 31 grudnia br. Chodzi o to, że żaden czytelnik naszej gazety nie musi się obawiać ewentualnych problemów związanych z brakiem wpłaty

za prenumeratę „Głosu Ludu”. Równocześnie spółka Mediaservis przeprasza czytelników za opóźnienia oraz w kilku przypadkach za nie dostarczenie gazety do skrzynek. Kłopoty wynikają ze wspomnianych już wcześniej zmian, jakie zachodzą w profilu działalności spółki. Władze firmy zapewniają, że każda reklamacja zostanie rozpatrzona pozytywnie. W tym miejscu zwracam się osobiście do osób, które w ostatnim czasie nie otrzymały gazety, żeby niezwłocznie skorzystały ze specjalnej linii telefonicznej 800 800 890.

Chodzi o dział reklamacji spółki Mediaservis. Ważne, by informować o ewentualnych kłopotach. Tylko w ten sposób firma jest w stanie naprawić niedociągnięcia wynikające np. z niedostarczenia „Głosu Ludu” do Państwa skrzynek. Można również skorzystać z telefonów bezpośrednio w redakcji „Głosu Ludu” lub Kongresu Polaków. Wszelkie zażalenia przekierujemy do osób odpowiedzialnych za rozpatrzenie reklamacji.

MAREK SŁOWIACZEK,
pełnomocnik spółki Pol-Press

POGODA

wtorek

środa

dzień: 11 do 15 °C
noc: 6 do 2 °C
wiatr: 2-5 m/s

dzień: 9 do 13 °C
noc: 5 do 1 °C
wiatr: 2-4 m/s

KRÓTKO

I ZNOWU SMOG W REGIONIE

REGION (dc) – Jesień i smog w naszym regionie zwykle idą w parze. W niedzielę wieczorem Czeski Instytut Hydrometeorologii ogłosił stan smogu dla aglomeracji Ostrawa – Karwina – Frydek-Mistek. Przekroczone zostały limity stężenia pyłu zawieszonego. Najgorsza sytuacja była wczoraj rano w Wierznio-wicach, gdzie limit został przekroczony dwukrotnie.

***

GIMNAZJALIŚCI W TURCJI

CZESKI CIESZYN (sch) – Szóstka uczniów klasy II A Gimnazjum Polskiego w Czeskim Cieszynie wróciła w sobotę nad ranem z tureckiego Canakkale. Uczniowie wraz z opiekunką Agatą Klus spędzili tam ubiegły tydzień w ramach projektu „Comenius”. W projekcie, który będzie realizowany przez najbliższe dwa lata, bierze

Fot. WERONIKA SCHÖNWALD

Gimnazjaliści zwiedzili również Troję.

uczniowie z Rumunii, Węgier, Włoch oraz Turcji. Kolejne wspólne spotkanie odbędzie się w lutym, a jego gospodarzem będzie czeskokocieszyńska placówka. Później młodzież wyjedzie do Włoch, Rumunii i na Węgry.

***

MUZYKA I OGIEN

OSTRAWA (dc) – Straż Pożarna gasiła wczoraj po południu pożar mieszkania, mieszczącego się na trzecim piętrze domu w Ostrawie-Witkowicach. Strażacy ewakuowali 11 osób, w tym 4 dzieci, oraz dwa psy i królika. Przyczyną pożaru był zestaw stereo. Żywiol wyrządził szkody, które oszacowano na 200 tys. koron. Straż Pożarna i Policja ustalają, dlaczego zestaw zaczął się palić.

II Forum w czasach kryzysu

Rok temu jego pierwsza edycja odbyła się w ośrodku kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie. W tym roku miejscem spotkań przedsiębiorców, polityków oraz samorządowców z obydwu brzegów Olzy stał się Hotel „Liburnia” w Cieszynie. II Transgraniczne Forum Gospodarcze potwierdziło wczoraj swój ubiegłoroczny sukces. Wzięło w nim udział jeszcze więcej uczestników niż rok temu.

Gospodarzami II Forum, podobnie jak jego premierowej edycji, byli burmistrzowie Cieszyna i Czeskiego Cieszyna, Mieczysław Szczurek oraz Vít Slovák, organizatorem zaś działający w ramach Zamku Cieszyn Klub Przedsiębiorcy, który – by zapewnić większy od ubiegłorocznego udział czeskich firm – zaprosił do współpracy Czesko-Polską Izbę Handlową w Ostrawie.

Jak zauważyła konsul generalna RP w Ostrawie, Anna Olszewska, polscy i czescy przedsiębiorcy stoją przed bardzo dobrymi możliwościami, problemy jednak istnieją. Ich rozwiązywaniu służą właśnie tego typu spotkania. – Dlatego tak ważne jest budowanie wzajemnego zaufania, obalanie stereotypów, patrzeć na sąsiada jak na godnego zaufania partnera – powiedziała konsul, odnosząc się do ostatniego roku, który dla wizerunku polskiego produktu wcale nie był korzystny.

Poruszane na Forum tematy były prezentowane w formie debat ekspertów. W pierwszym panelu na temat „Wpływ kryzysu na gospodarkę Polski i RC” dzielili się opiniami polski europoseł, Jan Olbrycht, ambasador RC w Warszawie, Jan Sechter, oraz prezes Czesko-Polskiej Izby Handlowej, Jerzy Cienciąła. – Wpływ kryzysu zawsze musi być negatywny. W czasie kryzysu trzeba przemyśleć niektóre rzeczy. Już teraz wiemy, że będziemy mieli mniej europejskich pieniędzy, czyli trzeba będzie przemyśleć realne wydatki – powiedział Olbrycht. Odnośnie transgranicznej współpracy gospodarczej wyraził się tak: – Nadchodzi czas, kiedy my nie musimy się kochać, ale musimy pracować razem.

Problem nieprzemyślanych wydatków podjął również Cienciąła. – Jestem zbulwersowany liczbą imprez, które są finansowane z tzw. miękkich projektów. To nie są europejskie pieniądze, to są

Fot. BEATA SCHÖNWALD

Jan Olbrycht (od lewej), Jan Sechter i Jerzy Cienciąła dyskutują o wpływie kryzysu na gospodarkę Polski i RC.

nasze pieniądze, bo my jesteśmy Europą – przekonywał. Co do poruszanej kwestii wzajemnego zaufania partnerów w biznesie powiedział. – Bez zaufania nie da się robić dobrego biznesu. Brak zaufania wymusza większą biurokrację. Zależność jest odwrotnie proporcjonalna. Im mniejsze zaufanie, tym większa biurokracja.

Chociaż kryzys jest niewątpliwie tym czynnikiem, który – jak stwierdził J. Olbrycht – stawia po przeciwnych stronach barykady współpracę

i konkurencyjność, wczorajsze Forum poświęcono nie tylko analizie jego przyczyn i skutków. W programie znalazły się również inne tematy. Dyskutowano o pograniczu jako alternatywie rozwoju dla firm, o perspektywach polsko-czeskiej współpracy gospodarczej, kształceniu kadr na pograniczu i wielu innych. Uczestnicy Forum mogli również korzystać z porad ekspertów – radców handlowych obydwu krajów, a także specjalistów w zakresie prawa, podatków i biznesu. (sch)

Triumf bogumińskiego socjaldemokraty

Zwycięstwem socjaldemokraty Petra Víchy, burmistrza Bogumina oraz senatora minionej kadencji 2006-2012, zakończyła się druga tura wyborów senackich w okręgu karwińskim nr 74. W ub. piątek i sobotę na Víchę zagłosowało 9647 mieszkańców Bogumina, Lutyni Dolnej, Hawierzowa, Pietwałdu i Rychwałdu. Na jego rywalkę z listy Komunistycznej Partii Czech i Moraw (KSČM), posłankę Miladę Halíkovą oddało głos 6510 osób. Pojedynek między Víchą i Halíkovą zakończył się wynikiem 59,7 proc. głosów do 40,3 proc.

Wyborczy triumf Víchy widoczny jest nie tylko w całym okręgu, ale również w poszczególnych miastach. W rodzinnym Boguminie otrzymał powyżej 86,4 proc. wszystkich

oddanych tam głosów, w sąsiedniej Lutyni Dolnej jeszcze więcej – 87,5 proc. Nieco mniejszą przewagę nad Halíkovą miał natomiast w Rychwałdzie (73,3 proc.) i w Pietwałdzie (61,1 proc.). Jedynym miastem, gdzie nie udało mu się pokonać swojej rywalki, był Hawierzów. W mieście, w którym Halíková mieszka, zagłosowało na nią 54,9 proc. wyborców.

W drugiej turze wyborów senackich przyszło w karwińskim okręgu nr 74 o połowę mniej osób niż w pierwszej turze. Frekwencja na poziomie 16,32 proc., bo taka była we wymienionych pięciu miastach, jest tylko niewiele niższa od średniej krajowej (18,6 proc.). Okręgiem z najniższą frekwencją w skali całej Re-

Fot. ARC

Petr Vícha

publiki Czeskiej był Sokolov (10,8), najpoważniej drugą turę wyborów potraktowali mieszkańcy Pragi 8.

Po sobocie znany jest już rozkład sił w Senacie RC na najbliższe dwa lata. Najwięcej, 46 mandatów posiada w tej chwili Czeska Partia Socjaldemokratyczna (ČSSD), po niej plasują się obywatelscy demokraci z 15 mandatami oraz chrześcijańscy demokraci z 6 mandatami. Pozostałe fotele zajmują senatorzy z mniejszych partii, ruchów politycznych i ugrupowań. Łącznie w Izbie Wyższej Parlamentu RC zasiada 81 osób.

Kolejna bitwa o mandaty senackie odbędzie się za dwa lata, kiedy swoich senatorów będą wybierali mieszkańcy kolejnych 27 okręgów wyborczych. (sch)

85. urodziny przedszkola

W sobotę w Wędrzynie świętowano 85. urodziny miejscowego polskiego przedszkola. Przy tej okazji nadano mu imię Wędrzniczki, postaci znanej z miejscowych legend. Dzieci wystąpiły z krótkim programem o wędrowcu, któremu spodobało się pewne miejsce w Beskidach. Zaśpiewały hymn przedszkola i kilka piosenek ludowych. W nagrodę mogły skorzystać z wielu atrakcji, m.in. z estradowo-muzycznego programu przygotowanego przez „Duo Fix”. – Przedszkolu życzę, żeby miało nadal wiele dzieci, które będą zadowolone. Życzę mu także utrzymania pomyślnej współpracy z

rodzicami. W naszym przedszkolu mamy bowiem ofiarnych rodziców – powiedziała Irena Lasota, kier-

ownik wędryńskiego przedszkola. Więcej w czwartkowym „Głosiku”. (maki)

Fot. MAGDALENA CMIEL

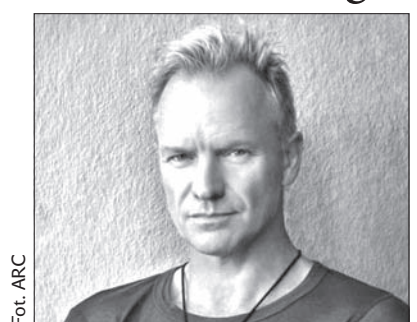
Jubileusz wędryńskiego przedszkola.

Z »Głosem Ludu« na koncert Stinga

Pora na drugą odsłonę konkursu, w którym do wygrania jest aż pięć biletów na listopadowy koncert Stinga

PYTANIE KONKURSOWE NR 2

Sting oprócz kariery muzycznej pojawił się też w kilku znanych filmach. Proszę podać nazwę głośnego filmu science-fiction w reżyserii Davida Lyncha z 1984 roku, w którym Sting wcielił się w postać Feyda-Rauthy. Na odpowiedzi czekamy do następnego wtorku, pod adresem mailowym: info@glosludu.cz.

Fot. ARC

Sting – właściwie Gordon Matthew Sumner.

w ostrawskiej CEZ Arenie. Artysta wystąpi w Ostrawie w poniedziałek 19 listopada o godz. 20.00, z programem trasy koncertowej „Back to Bass” obejmującej cały okres jego działalności. (jb)

CIESZYNIACY WCHODZĄ DO REPUBLIKI CZESKIEJ, A ŚLĄSK CIESZYŃSKI NIE KOŃCZY SIĘ NA OLZIE...

Na drodze do zapomnienia

W 1920 roku, po podziale Śląska Cieszyńskiego, według wyliczeń władz czechosłowackich, w części powiatów cieszyńskiego i frysztackiego, które przypadły Czechosłowacji, mieszkało 120 tysięcy Polaków oraz 32 tysiące Czechów. 70 lat później Spis Powszechny wykazał obecność 43 tysięcy Polaków. – Katastrofa? Nie, absolutny fenomen – mówił w piątek podczas otwarcia wystawy „Na drodze do zapomnienia. Polacy na Zaolziu 1920–1989” Krzysztof Szelong, dyrektor Książnicy Cieszyńskiej.

Szelong stwierdził, że na liczby trzeba patrzeć w szerszym kontekście. Przecież, jak argumentował, w XX wieku społeczność polska miała za sobą wielokrotną zmianę granic, przeszła przez tragedię II wojny światowej, doświadczyła także komunistycznego totalitaryzmu. – Pamiętać musimy o tym, że polska społeczność poza granicami Polski, poza głównym nurtem jej historii, żyła 700 lat. A w granicach Rzeczypospolitej Polacy mieszkali tylko 15 miesięcy, trzy miesiące na przełomie 1918 i 1919 roku i następnie w latach 1938–39 – mówił dyrektor Książnicy Cieszyńskiej.

Otwarta w piątek wystawa nawiązuje do rozpoczętego kilka miesięcy temu projektu „Zaolzie teraz”, jeżeli chodzi o swoje cele. Tak jak w spotkaniach z wybitnymi mieszkańcami lewego brzegu Olzy (cykl zakończy się w piątek, o czym piszemy poniżej) chodzi – oprócz prezentacji bogatego dorobku – o to, żeby mieszkańcy prawobrzeżnego Cieszyna, polskiej części Śląska Cieszyńskiego, wiedzieli, że przechodząc Olzę, wkraczają do Republiki Czeskiej, ale nie przekraczają granicy z Czechami, tak wystawa ma im przypominać, że znajdują się dalej na obszarze Śląska Cieszyńskiego, a wiele mijanych osób to Polacy.

Patrząc po tym, kto przyszedł na wernisaż, będzie to przekonywanie przekonywanych – mówiła z uśmiechem Anna Rusnok, współautorka wystawy.

Do tego, o czym mówił dyrektor Szelong nie trzeba przekonywać na przykład Kazimierza Jaworskiego, dziennikarza i publicysty, czy Andrzeja Russa, prezesa Macierzy Szkolnej w RC. Ten drugi na wystawie szukał przede wszystkim dokumentów i pamiątek związanych z gimnazjum orłowskim.

– Przed wybuchem I wojny światowej oraz między wojnami to przede wszystkim Macierz Szkolna starała się o szkoły polskie na naszym terenie. Przecież aż do 1938 roku gimnazjum orłowskie prowadziła Macierz Szkolna, a jej dyrektorem, Piotr Feliks, był jej prezesem. Dlatego z wielkim zainteresowaniem oglądam materiały związane z tą szkołą – powiedział Andrzej Russ.

Jak czytamy w zaproszeniu, Książnica Cieszyńska organizuje wystawę kompleksowo przedstawiającą interesującą i skomplikowaną historię Zaolzia. Dla zobrazowania losów przygotowano kilkadziesiąt biogramów wraz z prezentacją dorobku twórczego ich bohaterów. Będzie

Fot. BEATA TYRNA

W piątkowym wernisażu uczestniczyli mieszkańcy z obu brzegów Olzy, których do niczego nie trzeba przekonywać...

można poznać również „polskie” miejscowości po czeskiej stronie Śląska Cieszyńskiego (zarówno te istniejące, jak i już nieistniejące). Do dyspozycji zwiedzających oddane zostaną – poza wyczerpującymi opisami – liczne książki, czasopisma

i archiwalia, materiały ikonograficzne (w postaci plakatów, map, zdjęć, pocztówek czy oryginalnych prac artystów) oraz eksponaty o charakterze typowo muzealnym. Całość pozwoli poznać skomplikowane dzieje tej części Śląska Cieszyńskiego oraz

zrozumieć fenomen Zaolzia.

Wystawę można oglądać od wtorku do piątku w godzinach 8.00–18.00 oraz w soboty w godz. 9.00–15.00. Oby wpadło ją zobaczyć jak najwięcej tych, których trzeba przekonywać... **TOMASZ WOLFF**

»Zaolzie teraz« na finiszu

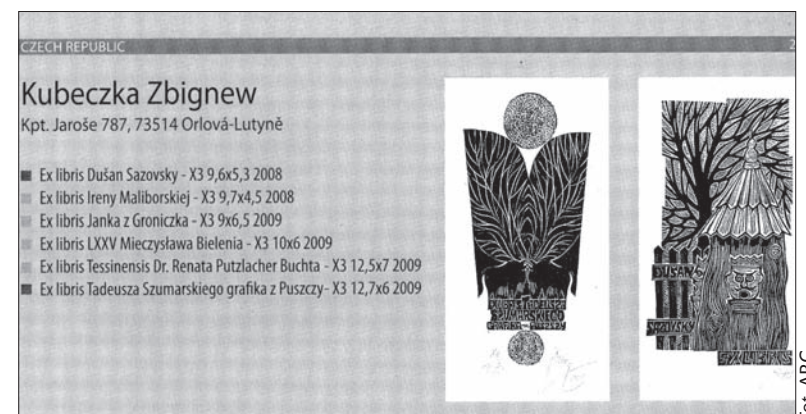
Roczny projekt „Zaolzie teraz”, wspólne przedsięwzięcie Książnicy Cieszyńskiej i Kongresu Polaków w RC, powoli dobiega końca. Do grona gości dotychczasowych spotkań prowadzonych w konwencji „talk-show” dołączy Józef Szymczek, prezes KP, historyk, teolog i działacz społeczny.

Ostatnie spotkanie z cyklu „Zaolzie teraz”, zatytułowane „Jak się narodziło nieuwstecnić?”, odbędzie się w piątek w Książnicy Cieszyńskiej. Początek o godz. 17.00. – Józef Szymczek został zaproszony przede wszystkim jako historyk, który jest autorem bardzo oryginalnej teorii na temat współczesnych Polaków żyjących na Zaolziu oraz tego, dokąd zmierzają. Choć nie zabraknie części dotyczącej jego życia prywatnego, nacisk położony zostanie na diagnozę kondycji Polaków z Zaolzia w nawiązaniu do wypowiedzi poprzednich gości, którzy mieli różne poglądy na ten temat

– powiedział Krzysztof Szelong, dyrektor Książnicy Cieszyńskiej.

Moderatorem spotkania będzie Michael Morys-Twarowski, historyk (specjalizujący się w dziejach Śląska Cieszyńskiego), prawnik, amerykańista, publicysta. – Tu, gdzie jesteśmy, nie można oderwać się od historii, której bieg wydarzeń wyznaczył tej części świata – Zaolziu – miejsce na pograniczu narodów i kultur. Jako tujejszy Polak, ale także historyk, Józef Szymczek jest jednocześnie człowiekiem pogranicza, doskonale wyczuwającym jego specyfikę i związane z tym wyzwania. Pomimo osiągnięć i pozycji pozostaje człowiekiem społecznie wrażliwym, a równocześnie skromnym, z wrodzonym dystansem wobec samego siebie, niepozbanionym autoironii – w ten oto sposób scharakteryzowała bohatera spotkania, Anna Olszewska, konsul generalna RP w Ostrawie. Cykl spotkań

z wybitnymi przedstawicielami społeczności polskiej dobiega powoli końca, finał projektu odbędzie się jednak nieco później. – Przygotowujemy dwa ważne wydarzenia. W Cieszynie będzie można do końca grudnia obejrzeć wystawę plenerową, która prezentować będzie oblicze współczesnego Zaolzia. Drugim bardzo ważnym wydarzeniem będzie wydanie mapy Zaolzia. Będzie ona klasyczną polskojęzyczną mapą geograficzną, na której zaznaczone zostaną specjalnym symbolem wszystkie Miejscowe Koła PZKO, polskie szkoły, ważne wydarzenia cykliczne i miejsca pamięci. Do ważnych miejsc pamięci zaliczone zostały nie tylko pomniki martyrologii, ale także ważne miejsca w historii, na przykład tunel w Mostach koło Jabłonkowa. Mapę, która zostanie wydana w nakładzie 3 tys. egzemplarzy chcemy skierować głównie do turystów z Polski – dodał Szelong. (maki)

Fragment katalogu z reprodukcjami ekslibrisów Zbigniewa Kubeczki.

Sukces Kubeczki

W I Międzynarodowej Wystawie – Konkursie Małych Form Graficznych i Ekslibrisu „Puszcza Białowieska 2009”, która została zrealizowana (wystawa i wydanie katalogu) dopiero w br., sukces zanotował Zbigniew Kubeczka z Orłowej. Jak wynika z katalogu, jego sześć eks-

librisów nominowano do nagrody. Obok grafik i ekslibrisów wykonanych tzw. technikami metalowymi (akwaforta, akwatinta, miedzioryt, itp.) jego linorytnicze prace, charakteryzujące się delikatną kreską, są wzorem klasycznych technik graficznych. (o)

Wspominali Marię Skalicką

10 lat temu zmarła Maria Skalicka. Postać wybitna, niezwykle zasłużona dla Ustronia. Choć całe życie zawodowe mieszkała w Katowicach, gdzie dostała po wojnie nakaz pracy, kochała rodzinny Śląsk Cieszyński. Przez całe życie zbierała pamiątki związane z regionem – od cennych druków i ekslibrisów, poprzez zdjęcia, pocztówki, grafiki przedstawiające Ustron i Śląsk Cieszyński, po elementy stroju

regionalnego czy przedmioty codziennego użytku.

W ustronińskim muzeum jej imienia zorganizowano wieczór wspomnień. Przedstawiono jej biografię, wyświetlono prezentację multimedialną o jej życiu i działalności. Pokazano sporo archiwalnych zdjęć. O Marii Skalickiej mówiła m.in. Władysława Magiera, autorka trzech tomów biogramów kobiet zasłużonych dla historii Cieszyna.

Właśnie w najnowszym, trzecim tomie „Cieszyńskiego Szlaku Kobiet” Magiera opisała Marię Skalicką, która założyła się dla samego Cieszyna, przekazując Książnicy Cieszyńskiej okazały zbiór ekslibrisów.

Kolejnym punktem spotkania była prelekcja „Dzieci w Muzeum Marii Skalickiej”. Muzeum to jest bowiem placówką żywą, w której nie tylko prezentuje się eksponaty muzealne, ale

także prowadzi liczne przedsięwzięcia, zarówno dla dorosłych, jak spotkania z ciekawymi ludźmi czy prelekcje tematyczne, ale także dla dzieci, które mają tam okazję wypróbowania swoich plastycznych zdolności.

– Wiem o pani Skalickiej, że kochała sztukę i kochała dzieci. Ta pracownia powstała dla niej. Jej by się to spodobało – powiedziała prowadząca muzeum Irena Maliborska. (www.ox.pl)

Koła na kartach kronik

Piątkowym uroczystościom 65-lecia PZKO towarzyszyła wystawa w galerii Teatru Cieszyńskiego. Składata się z dwóch części. Pierwszą, pt. „Działalność Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego”, przygotował Zarząd Główny. Autorzy – Marian Steffek i Małgorzata Rakowska – korzystali ze zbiorów Archiwum Związkowego PZKO, Miejscowych Kół, Ośrodka Dokumentacyjnego Kongresu Polaków w RC, archiwów „Zwrotu” i „Głosu Ludu” oraz zbiorów prywatnych osób.

Można było obejrzeć zdjęcia chórów, zespołów, imprez ogólnozwiązkowych i lokalnych, fotografie Domów PZKO. Właśnie te ostatnie zainteresowały Halinę Gawlas z Rychnawdu. – Byłam kiedyś przewodniczącą Rady Ekonomicznej ZG. Wtedy toczyła się batalia o Domy PZKO, które były w tak zwanym używaniu wieczystym, o ich przejęcie przez Koła na własność. Nasz Dom PZKO w Rychnawdzie był jednym z pierwszych, które udało nam się uzyskać – powiedziała „Głosowi Ludu”. Tadeusz Konieczny z Karwiny-Darkowa szukał na zdjęciach znajomych twarzy. – Znalazłem starsze zdjęcie naszego chóru mieszanego „Lira”. Szukałem na nim swoich rodziców i przyjaciół. Większość z nich nadal śpiewa w chórze. Na zdjęciach z innych kół dostrzegłem członków swojej rodziny – powiedział darkowianin.

Wystawę tę oraz przygotowane przez poszczególne Koła sylwetki

Fot. FRANTISEK SZYMZYNSKO

W ramach wystawy można było obejrzeć kroniki niektórych kół PZKO.

zasłużonych działaczy można oglądać do 25 listopada. Tylko w piątek była natomiast okazja do obejrzenia przeszło 40 tomów kronik PZKO-wskich. – Kroniki są tym najcenniejszym, co mamy, dlatego nie możemy ze względu na ich bezpieczeństwo zostawić ich w teatrze – wyjaśniła Rakowska. Wystawione kroniki były bardzo różnorodne: jedne kaligraficznie pisane, z ręcznie malowanymi obrazkami (kronika Koła w Czeskim Cieszynie czy chóru „Gorol” z Jabłonkowa), inne pełne zdjęć. Niektóre Koła wystawiły po kilka tomów (na przykład Karwina-Frysztat i Orłowa-Lutyńnia), Miejscowe Koło Łyżbice-Wieś zadziwiło grubym tomem o wielkim formacie, który przez ostatnich dziewięć lat zapełniło tekstem, rysunkami, wycinkami z gazet. Wszystkie zaś kroniki bez wyjątku są ważnym dokumentem o istnieniu i bogatej działalności kół. (dc)

PZKO to kawał ich życia

Czterdzieści osób zostało w piątek wyróżnionych wpisem do Złotej Księgi Zasłużonych PZKO. Co osoba, to kilkadziesiąt lat bezinteresownej pracy na niwie społecznej. Poprosiliśmy kilkoro wyróżnionych z różnych miejscowości, by opowiedzieli nam o pracy na rzecz swojego Koła PZKO i całego Związku.

HENRYK TOMANEK, Łyżbice-Wieś

Pracuję w Kole PZKO od 1950 roku. Przez jakiś czas byłem przewodniczącym, przez długie lata gospodarzem. Grałem w przedstawieniach, nawet próbowałem reżyserować. Ale to już dawne dzieje. Teraz mam już problemy ze wzrokiem i z nogami, rzadko więc przychodzę do Koła. To raczej koledzy mnie odwiedzają. Najbardziej byłem zadowolony, kiedy udała się impreza, przyszło sporo ludzi, którzy chwalili jej przygotowanie. To było najprzyjemniejsze, bo człowiek nie pracował w Kole dla siebie, ale dla innych.

AURELIA SZKUTA, Trzecieź
Grałam w przedstawieniach, trzy chyba wyćwiczyłam. Kiedy moja córka Halina poszła do 1. klasy, było tam 8 dziewczynek i ani jednego chłopca. Stwierdziłam, że bardzo ładnie śpiewają i założyłam z nimi zespół „Stokrotki”. Z tym zespołem zaczęłam śpiewać kolędy w kościele, lecz na to w tamtych czasach nie pozwalano, więc zespół zaczął działać w ramach PZKO. Występowaliśmy w wielu miejscowościach.

Później prowadziłam polsko-czeski zespół dziecięcy, a ostatnio jeszcze „Wesołą Nutkę”. Powstała dlatego, bo starsi ludzie, członkowie PZKO, chorowali. Wyćwiczyłam z dziećmi Jasełka i odwiedzaliśmy chorych w ich domach. Było to bardzo wzruszające, chorzy witali nas ze łzami w oczach, okazali ogromną wdzięczność. Prowadziłam też kiedyś zespół taneczny, byłam przewodniczącą Klubu Kobiet, chóru żeńskiego, od początku śpiewam w chórze „Godulan-Ropica”. Mąż bardzo się angażował w sprawy techniczne, przebudowę Domu PZKO.

EUGENIA KAŃA, Sucha Górna

Pracuję w PZKO bardzo długo, zbliża się już 50 lat mojej pracy w Związku. Od początku byłam w zarządzie naszego Koła. Choć dojeżdżałam do pracy w szkole w Gnojniku, to społecznie angażowałam się zawsze w Suchej Górnej. Już od ponad 30 lat pracuję w Klubie Kobiet, a od ponad 20 lat jestem jego przewodniczącą. Oprócz tego jestem długoletnią członkinią Sekcji Kobiet przy ZG PZKO. Cieszy mnie, że spotykam się z koleżankami, że

MK PZKO w Suchej Górnej stale się rozwija, że coraz więcej młodych włącza się do pracy PZKO-wskiej. Trochę mi tam brakuje średniego pokolenia, ale sytuacja powoli się poprawia. Klub Kobiet co dwa lata urządza wystawę prac ręcznych. Kolejna, pt. „Każdy coś potrafi”, odbędzie się już wkrótce, 10 i 11 listopada.

EDWARD JANCZYK, Trzanowice

Działalność społeczną rozpocząłem w Stowarzyszeniu Młodzieży Polskiej, pracowałem w zespołach: tanecznym, teatralnym i chórze. W 1952 roku zostałem członkiem

PZKO. Później przez dwadzieścia lat byłem prezesem. Za moich czasów wybudowaliśmy Dom PZKO. Byłem jego projektantem i sprawowałem nadzór nad budową (z zawodu jestem geologiem budownictwem). W tamtych czasach podobało mi się duże zaangażowanie członków. Na zebrania przychodziło 70-80 osób, nie było trzeba specjalnie prosić, by ludzie przyszli pomóc na budowie. Nadal przychodzę na imprezy Koła, ale mam już 81 lat i pracę zostawiłem młodszym.

MARIELLA GÓRNIOK, Bogumin-Skrzeczoń

Do PZKO należę od 15. roku życia. Członkami byli już moi rodzice i dziadkowie. Dziadek był w zarządzie, oboje rodzice śpiewali w chórze „Hasło” w Skrzeczoni. Tatusz był jego przewodniczącym. Z mężem Stanisławem oboje śpiewamy w chórze. Mąż działał też w zespole teatralnym „Świt” i zespole kabaretowym „Andrusi”. Ja chodzę do Klubu Kobiet. Kiedy przeszłam na emeryturę, zostałam jego przewodniczącą. Klub Kobiet jest zawsze trzonem pracy Koła. Troszczy

się o sprawy kulinarne, sprzątanie. Nie spotykamy się teraz regularnie, ale zawsze się mobilizujemy, kiedy trzeba przygotować imprezę. Z koleżanką opiekujemy się ponadto grobem Polaków zamęczonych w czasie wojny w „Polenagrze” w Boguminie.

EWA SAMIEC, Milików-Pasieki

Długo już działam w MK, o czym świadczy fakt, że w międzyczasie zmieniło się pięciu przewodniczących. Pracuję w zarządzie, w Klubie Kobiet, jestem gospodarzem Domu PZKO. Mamy duży Dom, który wynajmujemy na imprezy, trzeba więc załatwiać związane z tym sprawy. Z koleżankami staramy się, by nasz Dom PZKO wciąż był czysty i ładnie wyglądał. Myjemy okna, pierzemy firanki, dbamy o kwiaty... Podoba mi się, że w PZKO mam okazję spotkać się z koleżankami. Choć pracy jest sporo, zawsze znajdziemy sobie czas na pogawędkę przy kawie. Lubię wszystkie imprezy Koła, choć wiąże się z nimi masa pracy. Nasz Klub Kobiet niedawno zorganizował wystawę. Chciałyśmy jakoś uczcić 65-lecie PZKO. (dc)

Zdjęcia: FRANTISEK SZYMZYNSKO

Twórcza integracja w Olbrachcicach

Sobotnie „Spotkanie Jesienne” Sekcji Kobiet przy ZG PZKO, które zorganizował olbrachcicki Klub Kobiet, cieszyło się wielkim powodzeniem. W imprezie wzięło udział ponad 150 pań z wielu Klubów Kobiet.

– Spotkanie Sekcji Kobiet odbywa się regularnie dwa razy w roku: wiosną i jesienią. Głównym celem naszej imprezy jest integracja oraz zapoznanie się z działalnością poszczególnych Klubów Kobiet. Oprócz tego poznajemy także działalność danego koła i miejscowość, w której organizowane jest spotkanie. Atmosfera jest zawsze bardzo miła – powiedziała nam Władysława Byrtus, przewodnicząca Sekcji Kobiet przy ZG PZKO. Rzeczywiście, atmosfera spotkania była niesamowita. Po uroczystym przywitaniu wszystkich pań, w którym wzięło udział również Tadeusz Smugała, wiceprezes ZG PZKO, na scenie wystąpiły dzieci z olbrachcickiej podstawówki. Świet-

nie przygotowane tańce i piosenki ludowe zadowolili publiczność do tego stopnia, że niejedna pani na sali śpiewała wraz z dziećmi. Kolejnym punktem programu było zwiedzanie zabytków Olbrachcic, tłum kobiet wyruszył więc w stronę drewnianego kościoła pw. św. Piotra i Pawła. – Pierwsza wzmianka o kościele pojawiła się w 1447 roku. Z danych historycznych wynika, że w czasach reformacji znalazł się w rękach protestantów, a katolickim stał się ponownie w 1654 roku w ramach kontreformacji. Niestety pierwotny kościół się nie zachował. Jednak nowy stanął w 1766 roku – powiedział na początku wykładu Władysław Wrana, który zacytował także

swój wiersz „Ballada o starym kościółku w Olbrachcicach”. Po powrocie do Domu PZKO na panie czekał obiad oraz kawa z ciastkiem. – Przygotowania do imprezy zaczęły się w czwartek. Na pierwszy ogień poszło sprzątnięcie kuchni, sali, trzeba też było zastanowić się nad dokładnym programem imprezy i przyszykować

foldery z informacjami o naszym Kole – stwierdziła Iwona Guńka, gospodarz długoletnia prezes Koła w Olbrachcicach. Każde „Spotkanie Jesienne” Sekcji Kobiet ma na celu, oprócz integracji, także pobudzanie kreatywności. Panie miały możliwość nauczenia się techniki klockowania i enkaustyki (techniki polegającej na

nakładaniu farb na gorąco). Urozmaiceniem był z całą pewnością pokaz przygotowywania drinków. Tegoroczne „Spotkanie Jesienne” można uznać za bardzo udane. Świadczyło o tym nie tylko pełna sala, ale także ciepłe słowa uczestniczek skierowane w stronę organizatorek.

MAGDALENA ĆMIEL

Sala olbrachcickiego Domu PZKO pękała w szwach.

Zdjęcia: MAGDALENA ĆMIEL

WANDA FUSEK, przewodnicząca Klubu Kobiet w Piotrowicach

Przewodniczącą naszego Klubu jestem już 13 lat. Staram się uczestniczyć we wszystkich spotkaniach Sekcji Kobiet, ponieważ każde ma swój urok. Takich przeżyć, jak na przykład zwiedzanie miejscowego drewnianego kościółka, nie da się zapomnieć. Panie z Olbrachcic przygotowały niesamowity program. Z naszych Piotrowic przyjechałyśmy dziś we trójkę. Nasz Klub nie jest zbyt liczny, ale staramy się zachęcać młodsze panie, bo warto.

MARTA WASZUT, członkini Klubu Kobiet w Bukowcu

Nasz Klub, który działa razem z Klubem Seniora, schodzi się co dwa tygodnie. Obecnie szykujemy wystawę. Na spotkania Sekcji Kobiet chodzę regularnie, raz

byłyśmy nawet organizatorkami. Wtedy przybyło do Bukowca ok. 200 pań. Dzisiejszy dzień jest cudowny. Nigdy wcześniej nie byłam w olbrachcickim kościółku, jest on przepiękny. Cieszę się, że był również czas na modlitwę za żyjących i naszych przodków. O przodkach i własnym pochodzeniu należy bowiem pamiętać, tak jak można usłyszeć w znanej pieśni Jana Kubisza „Płyniesz Olzo”.

ANNA SZPYRC, członkini Klubu Kobiet w Jabłonkowie

W jabłonkowskim Klubie Kobiet działam już od 30 lat. Średnio spotyka się nas ok. 15. Nasza działalność jest bardzo urozmaicona, staramy się pomagać w organizacji różnych imprez. Teraz, jak jestem na emeryturze, częściej biorę udział w spotkaniach Sekcji Kobiet. W Olbrachcicach jestem po raz pierwszy. Muszę przyznać, że to piękna miejscowość, a gospodarze są bardzo gościnni. Program był świetnie przygotowany. Bardzo mi się podobał występ dzieci, przypomniał mi lata mojego dzieciństwa. (maki)

W PIĄTEK OBCHODY CENTRALNE 65-LECIA PZKO, A W SOBOTĘ...

Świętował Trzycieź

Z okazji 65. urodzin Miejsowego Koła PZKO w Trzycieży zorganizowano w sobotę w miejscowym Domu Kultury uroczyste obchody. Na imprezę towarzyską, którą umilił śpiew, taniec i poezja gości, przybyli członkowie Koła, jego sympatycy oraz przedstawiciele gminy.

Na początku sobotniej uroczystości wszystkich gości zaproszono na „krótki spacer” po historii Koła. Informacje dotyczące bogatej działalności miejscowych działaczy przeplatane były kilkoma występami. Na początku wystąpił chórek szkolny z gnojnickiej podstawówki, do której uczęszczają również dzieci z Trzycieży. Uczniowie zaśpiewali wesole

piosenki, nie zabrakło energii, ruchu i gry na fletach. Bardziej poważny repertuar zaprezentował chór „Godulan-Ropica” pod batutą prof. Alojzego Suchanka. Swoją sobotnią występ chór zadedykował tym, którym zależało na tym, by na naszym terenie nie zginęły tradycje, zwyczaj i nasza mowa ojczysta. Zabrzmiły takie piosenki, jak „Kasia w sieni raz stała” czy „Dzieweczko śląska”. Dzięki programowi stawiającemu na różnorodność publiczność mogła się unieść na skrzydłach poezji Ewy Furtek. Poetka była jedną z wielu osób, które na ręce prezesa MK PZKO w Trzycieży, Franciszka Kowalczyka, złożyły kwiaty wraz z życzeniami.

Ciepłe słowa skierowała w stronę puzetkaowców wicewójt gminy, a także przedstawiciele okolicznych Kół PZKO. – Gratuluję wam serdecznie tego zacnego jubileuszu i dziękuję za długoletnią pracę. Jesteście jedyną organizacją w naszej gminie, która działa tak długo i szerzy kulturę, oświatę, język i tradycje. Znane jest powiedzenie, że Polacy zawsze umieją się bawić, mam więc nadzieję, że będzie ono aktualne również w przyszłości, życzę wam tego – powiedziała Adela Kapitanová, zastępca wójta Trzycieży. W ostatniej części programu, który przygotowała wiceprezes Koła, Halina Zawadzka, wystąpił zespół „Młode Oldrzychowice”. – Miałam

takie marzenie, by na dzisiejszym jubileuszu wystąpił któryś z zespołów teatralnych, niestety nie udało nam się. Program uważam jednak za udany, postawiliśmy przede wszystkim na różnorodność, by zadowolić wszystkie pokolenia – powiedziała Halina Zawadzka. Wnętrze Domu Kultury upiększyła wystawa obrazów nieznanego już członka MK Władysława Paweli oraz rysunki miejscowych dzieci. – Chciałbym podziękować wszystkim, którzy przygotowali dzisiejszy program, bufet, wykonawcom oraz gościom. Mam nadzieję, że nasze Koło będzie nadal prężnie działało i rozwijało się – wyraził nadzieję Franciszek Kowalczyk. (maki)

KONKURS BEZ GRANIC

Znany laureatów czwartej edycji Konkursu Poezji Chrześcijańskiej, który nawiązuje do obchodów 300-lecia tolerancji na Śląsku Cieszyńskim. Finał odbył się 18 października w Czeskim Cieszynie. Imprezę pod patronatem Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, Polskiego Towarzystwa Artystycznego „Ars Musica” i Kongresu Polaków w RC, zorganizował Śląski Kościół Ewangelicki Augsburgskiego Wyznania wraz z Towarzystwem Ewangelickim w RC. – W konkursie wzięli udział uczniowie czeskich i polskich placówek z obu stron Olzy. Idea jest zaproszenie młodzieży, która żyje w tych szalonych czasach komercji, do spędzenia kilku chwil z poezją chrześcijańską. Konkurs burzy nie tylko granice państw, ale także narodów i Kościołów – powiedział ks. Bogusław Kokotek. Członkami jury byli: prof. Daniel Kadłubiec, Władysław Kubiś, Robert Wojanowski, Marcin Pilch, Halina Paseková, Ivan Misař.

LAUREACI

Kategoria I (uczniowie klas 1-5):
1. Anna Maria Filipek (PSP Wędrzynia), 2. Karolina Konstankiewicz (PSP Wędrzynia), 3. Lucie Zwyrtková (ZŠ Hrabina, Czeski Cieszyn);
Kategoria II (uczniowie klas 6-9):
1. Aleksandra Wania (PSP Czeski Cieszyn), 2. Jolanta Branna (PSP Bystrzyca), 3. Klara Kotas (PSP Wędrzynia) i Dorota Kiedroń (PSP Wędrzynia), wyróżnienie: Filip Dorda (PSP Czeski Cieszyn), Agata Sikora (PSP Czeski Cieszyn), Maria Konesz (PSP Czeski Cieszyn).
Kategoria III: Katarzyna Pinkas (Gimnazjum Polskie Czeski Cieszyn). (maki)

Wesoły występ uczniów gnojnickiej podstawówki.

WTOREK 23 października

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 7.35 Polityka przy kawie 8.00 Wiadomości 8.25 Było sobie życie 9.00 Natura w Jedyne 10.00 SOS dla czterech łap 10.30 Plebania (s.) 11.00 Moda na sukces (s.) 11.30 Galeria (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Natura w Jedyne - W cieniu dinozaurów 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Klan (s.) 14.30 Wszystko przed nami 15.00 Wiadomości 15.25 Komisarz Alex (s.) 16.10 Szkółki piłkarskie - tajniki treningu 16.30 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.50 Klan (s.) 18.20 Wszystko przed nami 18.45 Galeria (s.) 19.15 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Pod ścianą (film kanad.) 22.00 Na pierwszym planie - program Piotra Kraśki 22.40 Świadcтво (s.) 23.45 Londyńczycy II (s.) 0.40 Na pierwszym planie - Program Piotra Kraśki 1.20 Notacje - Izabella Wilczyńska.

TVP 2

6.15 Licencja na wychowanie (s.) 6.50 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.45 Rodzinka.pl (s.) 11.55 Wspólnie czyniąc dobro 12.25 Kocham to, co lubię 13.00 To nas śmiesz! Kabaretowy Klub Dwójki 13.35 Barwy szczęścia (s.) 14.10 Świat bez tajemnic - Przepowiednia o końcu świata w 2012 15.10 Ja to mam szczęście! (s.) 15.45 Panorama Kraj 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Castle (s.) 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu 19.25 Ja to mam szczęście! (s.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 M jak miłość (s.) 21.45 Magazyn Ekspresu Reporterów 22.50 Świat bez fikcji - Dzieci Gułagu 0.00 Na linii strażu 0.50 Herosi (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.45 Info Poranek 7.53 Twoja@sprawa 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.10 Gość poranka 9.55 Serwis sportowy 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.21 Info Poranek 10.45 Gość poranka 11.00 Serwis Info 11.55 Serwis sportowy 12.20 Biznes 12.30 Serwis Info 14.10 Raport z Polski 14.55 Serwis sportowy 15.15 Rozmowa dnia 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.05 Telekurier 22.15 Losowanie Lotto 22.24 Serwis Info 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.30 Mózg na doping 0.35 Infoexpress 0.45 Minęła 20ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 7.55 Pinky i Mózg 3 8.25 Scooby-Doo 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 I kto tu rządzi? 10.00 Synowie (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Hotel 52 (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 Detonator (film kopr.) 22.05 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 0.15 Królowie South Beach (film USA) 2.00 Zagadkowa noc.

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 101 dalmatyńczyków (s. anim.) 9.25 Cuda natury 10.35 Pr. rozrywkowy 11.30 13. komnata Heleny Vondráčkovéj 12.00 Południowe wiadomości 12.30

Sama w domu 14.00 Bananowe rybki 14.40 Telewariet 16.00 Podróżomania 16.30 AZ kwiz 17.00 Wszystko -party 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Pr. rozrywkowy 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Opowiadania filmowe 21.05 Komicy na piątkę 21.55 Światowa dziewczyna (film) 23.00 Cios łaski (film) 0.15 Californication (s.) 0.45 Numer alarmowy.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.00 Obrońca 9.30 Historie przedmiotów 10.00 Legendarny wąż morski 10.50 Chcesz je? 10.55 Czarna żmija (s.) 11.30 GEN: Hana Hegeová 11.45 Spostrzeżenia z zagranicy 11.50 Tajemnice Trójkąta Bermudzkiego 12.35 Kosmos: Statek kosmiczny Ziemia 13.15 Przygody nauki i techniki 14.00 Lotniskowiec Enterprise: Pearl Harbor 14.55 Praga, niespokojne serce Europy 16.00 Alias 17.00 Planeta YÓ 18.20 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.55 Phineas i Ferb (s.) 19.25 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Lotniskowiec Enterprise: Midway 21.00 Mauthausen - tajne egzekucje Czechów 21.55 Półmrok 22.30 Król Artur (film) 0.30 Billie Holiday.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.55 Hotel marzeń: Sri Lanka (film) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.35 Kochane kłopoty (s.) 13.35 Dr House (s.) 14.35 Bez śladu (s.) 15.30 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Mentalista (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) 21.50 Weekend 22.45 Nocne wiadomości, sport, pogoda 23.15 Prawo i bezprawie (s.) 0.05 Nikita (s.).

PRIMA

6.00 Wiadomości 6.40 Policja Hamburg (s.) 7.35 Pan Złota Rączka (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 9.10 Nakryto do stołu! 10.05 Diagnostyka morderstwo (s.) 11.05 Big Ben (s.) 13.05 Castle (s.) 14.05 Komisarz Rex (s.) 15.05 Strażnik Teksasu (s.) 16.05 Magia miłości (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.50 VIP wiadomości 20.00 VIP Nakryto do stołu! 21.40 Galeria handlowa (s.) 22.55 Kości (s.) 23.55 Zabójcze umysły (s.) 0.50 Zbrodnie niedoskonałe (s.).

POD ŚCIANĄ

Sensacyjny, Kanada 2009

TVP 1, wtorek 23 października 2012, godz. 20.20

Reżyseria: Jean-Claude Lord
Wykonawcy: Laura Vandervoort, Chris Kramer, Amy Sloan, Francis X. McCarthy, Leni Parker, Brett Watson, Patrick Costello

Marcie pracuje w policji jako technik medycyny sądowej. Marzy jednak, żeby zostać detektywem wydziału zabójstw. Okazja nadarza się, gdy w tajemniczych okolicznościach ginie informator Ray Stone. Kiedy z sejfu znika znaleziona przy nim spora ilość kokainy, która prawdopodobnie znowu trafiła na rynek, kierująca wydziałem Donna Sinclair zaczyna podejrzewać, że w sprawę jest zamieszany któryś z podlegających jej policjantów. Zwraca się do Marcie, aby w tajemnicy przed kolegami z wydziału przeprowadziła wśród nich śledztwo.

MIŁOŚĆ NA WYBIEGU

Komedia romantyczna, Polska 2009

TVP 2, środa 24 października 2012, godz. 21.45

Reżyseria: Krzysztof Lang
Wykonawcy: Karolina Gorczyca, Marcin Dorociński, Urszula Grabowska, Izabela Kuna, Tomasz Karolak, Barbara Brylska

Julia Wejcher, mieszkająca w malej nadbałtyckiej miejscowości, marzy o studiach artystycznych w wielkim mieście. Tuż przed wyjazdem na egzaminy dziewczyna na nakrywa swojego chłopaka na zdradzie. Zawód miłosny sprawia, że oblewa test. Znajoma rodziców, pani Marta - właścicielka zakładu fryzjerskiego, pomaga prowincjuszce zadomowić się w Warszawie. W jej salonie Julia poznaje Marlenę Brodzką, szefową agencji modelek, która oferuje dziewczynie pracę. Julia wkracza w świat mody. W agencji poznaje fotografa, z którym Marlena wiąże wielkie nadzieje.

ŚRODA 24 października

TVP 1

5.55 Kawa czy herbata? 7.35 Polityka przy kawie 8.00 Wiadomości 8.25 Było sobie życie 9.00 Natura w Jedyne 10.00 Mam przepis na pielgrzymowanie 10.35 Plebania (s.) 11.00 Moda na sukces (s.) 11.30 Galeria (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.30 Natura w Jedyne - W paszczy krokodyla 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.05 Klan (s.) 14.30 Wszystko przed nami 15.00 Wiadomości 15.25 Ojciec Mateusz (s.) 16.25 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 17.50 Klan (s.) 18.20 Wszystko przed nami (s.) 18.45 Galeria (s.) 19.15 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Przed Meczem 20.20 Liga Mistrzów: Borussia Dortmund - Real Madryt 23.50 Dok Szok - Africa Addio 1.10 Pajęczarki.

TVP 2

6.15 Licencja na wychowanie (s.) 6.50 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 10.50 Rodzinka.pl (s.) 11.55 Anna Dymna - spotkajmy się: Krzysztof Trawkowski 12.35 Kabaretowy Klub Dwójki - Policjanci i złodzieje 13.40 Barwy szczęścia (s.) 14.15 Świat bez tajemnic - Aktorki 14.50 Świat bez tajemnic - Powtórnie urodzony 15.10 Ja to mam szczęście! (s.) 15.45 Panorama Kraj 16.15 M jak miłość (s.) 17.05 Castle (s.) 18.00 Panorama 18.50 Jeden z dziesięciu (teleturniej) 19.25 Ja to mam szczęście! (s.) 20.05 Barwy szczęścia (s.) 20.40 Na dobre i na złe (s.) 21.45 Kino relaks - Miłość na wybiegu 23.35 Powrót do życia (s.) 0.30 Herosi (s.).

TV KATOWICE

6.00 Serwis Info 6.15 Info Poranek 7.30 Serwis Info 7.53 Twoja@sprawa 8.03 Gość poranka 8.20 Info Poranek 9.00 Serwis Info 9.10 Gość poranka 9.20 Info Poranek 9.55 Serwis sportowy 10.10 Biznes - otwarcie dnia 10.21 Info Poranek 10.45 Gość poranka 10.55 Serwis sportowy 12.20 Biznes 12.30 Serwis Info 13.55 Serwis sportowy 14.10 Raport z Polski 14.55 Serwis sportowy 15.15 Rozmowa dnia 15.30 Serwis Info 16.00 Raport z Polski 16.50 Biznes 17.00 Pasma lokalne 20.00 Infoexpress 20.10 Minęła 20ta 21.05 Telekurier 21.45 Pasma lokalne 22.30 Info Dziennik 23.15 Sportowy Wieczór 23.30 Ród Kennedych. Szmargdowa dynastia

Ameryki 0.40 Infoexpress 0.50 Minęła 20ta.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 7.30 Przygody Animków 7.55 Pinky i Mózg 3 8.25 Miś Yogi 8.55 Rodzina zastępcza (s.) 9.25 I kto tu rządzi? 10.00 Synowie (s.) 10.30 Świat według Kiepskich (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Hotel 52 (s.) 13.00 Dom nie do poznania 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Trudne sprawy 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Malanowski i partnerzy 17.00 Dlaczego ja? 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.40 Słyszeliście o Morganach? (komedia USA) 22.45 Bruno (komedia USA) 0.40 Noc żywych kretynów (horror niem.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 101 dalmatyńczyków (s. anim.) 9.20 Komicy na piątkę 10.15 Światowa dziewczyna (film) 11.30 Chłopaki w akcji 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Bananowe rybki 14.40 Telewariet 16.00 Podróżomania 16.30 AZ kwiz 17.00 Wszystko -party 17.45 Czarne owce 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Pr. rozrywkowy 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 List do Ciebie 20.55 Ene, due, rabe (s.) 21.50 Ślady, fakty, tajemnice 22.20 Sprawy detektywa Murdocha (s.) 23.10 Bracia i siostry (s.) 23.55 Wilk morski (film) 1.25 Na tropie.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Panorama 9.00 Ushuaia 9.30 Królestwo natury 10.00 Żegnaj, Czechosłowacja 10.55 Mauthausen - tajne egzekucje Czechów 11.50 GEN: Jan Špáta 12.10 Pod Wielkim Murem Chińskim 12.30 Opowiadania dla Natalii 12.45 Babel 13.10 Granice bez granic 13.40 Ocean pełen przygód 14.35 Architektura 15.00 City Folk 2012 - Stambuł 15.25 Kwartet 15.55 David Bailey 16.50 Dom w sercu Europy 17.00 Planeta YÓ 18.20 Zaczarowane przedszkole 18.45 Wieczorynka 18.55 Phineas i Ferb (s.) 19.25 Historie Alfreda Hitchcocka (s.) 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Kamera w podróży: Południowe Indie 21.00 Wręczenie nagród Ministra Kultury RC 2012 22.00 Stand-up 22.35 Barbarossa (film) 0.40 Piaski Sahary (film).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.55 Ulica (s.) 9.55 Jazon i Argonauci (film) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.35 Kochane kłopoty (s.) 13.35 Dr House (s.) 14.30 Bez śladu (s.) 15.30 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 16.30 Przyjaciele (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości 17.30 Mentalista (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości 20.20 Ogólniak z o.o. (s.) 21.50 Na własne oczy 22.40 Nocne wiadomości 23.15 Dłubnia (film) 1.30 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.).

PRIMA

6.05 Wiadomości 6.40 Policja Hamburg (s.) 7.35 Pan Złota Rączka (s.) 8.20 M.A.S.H. (s.) 9.10 Nakryto do stołu! 10.05 Diagnostyka morderstwo (s.) 11.05 Big Ben (s.) 13.05 Castle (s.) 14.05 Komisarz Rex (s.) 15.05 Strażnik Teksasu (s.) 16.05 Ciernie w dolinie kwiatów (film) 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości 19.50 VIP wiadomości 20.00 Powroty do domu (s.) 21.30 Top Star magazyn 22.35 Castle (s.) 23.35 Kości (s.) 0.30 Zabójcze umysły (s.).

TV POLONIA

WTOREK 23 października

6.05 Tygodnik Kulturalny 6.55 Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka 7.25 Plecak pełen przygód 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.35 Galeria (s.) 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 Sprawiedliwi 13.50 Laskowik & Malicki 14.45 Tomasz Lis na żywo 15.45 Złotopolscy (s.) 16.15 Tygodnik Gospodarczy 16.50 Galeria (s.) 17.20 Polonia w Komie - Indonezja 17.30 Teleexpress 17.55 Gala piosenki biesiadnej 18.55 Informacje kulturalne 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.50 Ojciec Mateusz (s.) 21.45 Polonia w Komie - Sztokholm 22.00 Polonia 24 22.45 Perfect live - Kraków listopad '94 23.45 Na pierwszym planie - Program Piotra Kraśki 0.25 Flesz historii 0.45 Galeria (s.).

ŚRODA 24 października

6.05 Kultura, głupcze 6.45 Notacje - Józefa Hennelowa 7.05 Wilnoteka 7.25 Sześć milionów sekund 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.35 Wszystko przed nami 12.00 Barwy szczęścia (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 Londyńczycy (s.) 13.50 Kabaretowy Klub Dwójki - Emigrować czy zostać? 14.50 Na pierwszym planie - Program Piotra Kraśki 15.35 Złotopolscy (s.) 16.05 Kultura, głupcze 16.50 Wszystko przed nami 17.20 Polonia w Komie - Sztokholm 17.30 Teleexpress 17.55 Benefis - Jacka Cygana 18.55 Wilnoteka 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.50 Warto kochać 22.00 Polonia 24 22.45 Kabaretowy Klub Dwójki - Emigrować czy zostać? 23.45 S jak szpieg - Trzy etaty dyplomaty 0.15 Santo Subito 0.45 Wszystko przed nami (s.).

CZWARTEK 25 października

6.05 Dzika Polska 6.40 Nie ma jak Polska - Wielkopolskie 7.05 Cafe Historia 7.25 Janka (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.35 Wszystko przed nami (s.) 12.35 Wiadomości 12.50 M jak miłość (s.) 13.45 Perfect live - Kraków listopad '94 14.45 S jak szpieg - Trzy etaty dyplomaty 15.15 Szlakiem gwiazd - Robert Korzeniowski 15.45 Złotopolscy (s.) 16.10 Kocham Kino - magazyn filmowy Grażyny Torbickiej (Warszawski Festiwal Filmowy) 16.50 Wszystko przed nami 17.20 Polonia w Komie 17.30 Teleexpress 17.55 Kocham Cię, Polsko! 19.00 Ktokolwiek widział, ktokolwiek wie... 19.15 Barwy szczęścia (s.) 19.45 Dobranocka 20.00 Wiadomości 20.50 Oficer (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Pitbull 23.40 Do wolnego świata... 0.45 Wszystko przed nami (s.).

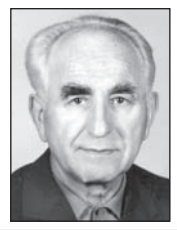
TABELA
ZANIECZYSZCZEŃ
Stężenie pyłu zawieszonego w powietrzu 22. 10. 2012 o godz. 6.00

	PM 10
Bogumin	107
Czeski Cieszyń	57
Hawierzów	104
Karwina	97
Orłowa	76
Trzyniec	37
Wierzniovice	140

Legenda: Wartości są podane w mikrogramach na metr sześcienny. Dopuszczalny limit stężenia pyłu zawieszonego (PM 10) wynosi 50 µg/m³.

Źródło: Czeski Urząd Hydrometeorologii w Ostrawie.

WSPOMNIENIA

Jutro obchodzą 100. rocznicę urodzin nasz Kochany Ojciec, Teść, Dziadek i Pradziadek

JÓZEF OWCZARZY

z Karwiny-Raju. O chwilę wspomnień proszą synowie z rodzinami. GL-656

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Gangster (23, 24, godz. 17.45); Wieczór paniński (23, 24, godz. 20.00); Cosmopolis (23, 24, godz. 20.30); **KARWINA – Centrum:** Hit and run (23, godz. 20.00); Niezniszczalni 2 (24, godz. 20.00); **TRZY-NIEC – Kosmos:** Urowadzona 2 (23, 24, godz. 17.30); Paranormal activity 4 (23, 24, godz. 20.00); **JA-BŁONKÓW:** Ve stínu (24, godz. 19.30); **CIESZYN – Piast:** Bitwa pod Wiedniem (23, 24, godz. 16.30, 19.15).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

BYSTRZYCA – Klub Kobiet urządza w ramach obchodów 65-lecia PZKO wystawę pt. „Święta dawniej i dziś” w Domu PZKO w dniach: 27.10. w godz. 9.00-18.00 i 28.10. w godz. 9.00-17.00. Zapraszamy serdecznie wszystkie generacje. Smaczny bufet zapewniony, atrakcyjna loteria także dla dzieci.
CZ. CIESZYN – Zarząd ZŚM zaprasza przedstawicieli zrzeszonych

zespołów na jesienne zebranie Rady Chórów, które odbędzie się w środę 24.10. o godz. 16.30 w sali posiedzeń Kongresu Polaków.

▲ Biblioteka Miejska przy ul. Havelicka za zaprasza na spotkanie z cyklu „Podróże bliskie i dalekie” w piątek 26.10. o godz. 17.00. Prelekcję pt. „Islandia – Lekcja przyrody, historii i pokory” wygłosi Zygmunt Rakowski.

CZ. CIESZYN-CENTRUM – MK PZKO zaprasza na spotkanie po ostatniej naszej wycieczce w dniu 25.10. o godz. 17.00 przy ul. Bożka. Konkurs: Najśmieszniejsze zdjęcie z wycieczki.

CIERLICKO, STANISŁOWICE – Kluby Kobiet i Seniora przy MK PZKO zapraszają do odwiedzenia Jarmarku Jesiennego w dniach: 27.10. w godz. 10.00-18.00 i 28.10. w godz. 9.00-16.00 do Domu Polskiego im. Żwirki i Wigury na Kościelcu. Wystawione będą robotki ręczne naszych pań, z możliwością zakupu. W sobotę 27.10. o godz. 15.00 wystąpią z programem dzieci z PSP w Cierlicku oraz Zespół Ziemi Cieszyńskiej ze Strumienia z programem pieśni ludowych. Gościnnie zawitają przyjaciółki z Koła Gospodyń Wiejskich w Chybiu.

PSP CZ. CIESZYN – Zaprasza na koncert Małe Jesienne DoReMi, który odbędzie się 23.10. o godz. 18.00 w KaSS Strzelnica w Cz. Cies-

PODZIĘKOWANIA

Składamy serdeczne podziękowania całej rodzinie, krewnym, przyjaciółom, sąsiadom i znajomym za złożone wyrazy współczucia, kwiaty, wieńce oraz liczny udział w uroczystości pogrzebowej naszego Drogiego

śp. KAROLA MARKA

z Oldrzychowic. Zasmucona rodzina.

GL-660

szynie. Wystąpią chóry dziecięce: „Trallalinki”, „Trallala” oraz gościnnie „Štývářův dětský sbor” z DDM Trzyniec.

KARWINA – Zapraszamy absolwentów Szkoły Przemysłowej w Karwinie-Kopalniach – kl. 4P, wychowawca inż. W. Pasz (lata 1953-1957), w piątek 26.10. o godz. 14.00 do Hotelu „Na Frysztačce” w Karwinie-Frysztačce na spotkanie koleżeńskie.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 23.10. o godz. 15.30.

OFERTY

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel.: 0048 605 255 770. GL-505

CYKLINOWANIE parkietów i desek, schody. Tel. 0048 514 172 282. GL-656

RENOWACJA WANIEI, tel. 0048 501 707 632. GL-632

ŻALUZJE z montażem, remonty. Inf. tel.: 604 192 092, 558 742 676. GL-610

WYSTAWY

SALA MÁNESA, MIEJSKI DOM KULTURY w Karwinie: do 31.10. wystawa Mirosława Hanzelki pt. „Obrazy”. Czynna: po, śr, pt: 9.00-15.00; wt, czt: 9.00-19.00.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz.

Cieszynie, Praska 3/14: do 20.12. wystawa pt. „Mionszcz”; stała ekspozycja „Obrazy z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** do 18.11. wystawa pt. „Střepiny ve stromech – pamětníci války”; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie, Dělnická 14:** do 28.10. wystawa pt. „Kamień wokół nas”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30; so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariański 14:** do 28.2.2013 wystawa „Jabłonkowski przesmyk – brama do Śląska”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkova i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89:** do 31.1.2013 wystawa pt. „Następny, proszę!”.

Czynna: po-pt: 8.00-16.30.
▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985:** stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLŻĄ

CIESZYN, Książnica Cieszyńska, ul. Mennicza 46: do 8.2.2013 wystawa pt. „Na drodze do zapomnienia. Polacy na Zaolziu w latach 1920-1989”. Czynna: wt-pt: 8.00-18.00, so: 9.00-15.00.

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyn w godz. 8.30-15.30
e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyn, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8-16
e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztačce (przy rynku) w po, wt: 8.00-12.30, 13.00-18.00, czw: 13.00-18.00, pt: 8.00-12.30, 13.00.17.00, Tel.: 596 312 477
e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przysłać bądź przynieść osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

CIESZYN, MUZEUM DRUKARSTWA, Głęboka 50, galeria „Przystanek Grafika”: do 16.11. wystawa Aleksandry Mazur-Wilk pt. „Magia końskiego świata”. Czynna: wt-pt: 10.00-17.00.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: czynne codziennie 9.00-18.00.

GALERIA BIELSKA, ul. 3 Maja 11, Bielsko-Biała: do 18.11. wystawa pt. „Samozapłon”. Czynna codziennie w godz. 10.00-18.00.

Koński świat w drukarni

Muzeum Drukarstwa w Cieszynie w swojej Galerii „Przystanek Grafika” pokazuje ciekawą wystawę artystki z Cieszyna – Aleksandry Mazur-Wilk, nazwaną „Magia końskiego świata”.

Historia cywilizacji to jednocześnie dzieje bliskich związków człowieka z koniem, o czym świadczą już rysunki naskalne w grotach Altamiry i Lascaux. Autorka – absolwentka Instytutu Sztuki cieszyńskiej filii Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – w zaproszeniu-folderze tak napisała o swojej twórczości: „Moją twórczość wyrażam przede wszystkim za pomocą klasycznego

Fot. STANISŁAW KONOPKA

Artystka na wernisażu wystawy przed swoimi grafikami.

medium – grafiki warsztatowej, ale chętnie sięgam również do malarstwa i rzeźby. Tematy moich prac również są konwencjonalne, przede wszystkim uległam magii końskiego świata, jego urodzie i pięknu, jednak poddaję je pewnej krytycznej analizie, co w efekcie daje konkretny wynik znaczeniowy – realna rzeczywistość o charakterze dramatycznym. Często w swoich grafikach dokonuję kadrowania, wycinania fragmentów, rozbijania znanego wizerunku”.

Wystawę oglądać można do 16 listopada, od wtorku do piątku w godz. 10.00-17.00. (o)

PUSZKI WYSTAWIONE NA ZAMKU

Kiedyś gościły w wielu domach, dzisiaj sprawiają radość kolekcjonerom i przypominają o markach, które dawno temu pojawiły się na sklepowych półkach. Dziś niektórych z nich już nie ma, inne zmieniły nazwę, ale z całą pewnością miło jest wspominać... Z pewnością jeszcze w niejednym domu znajdują się kolorowe puszkę, które pamiętają czasy naszego dzieciństwa. I chociaż zapach „kopalnioków” czy herbat już dawno z nich wywietrzał, nadal są miłym elementem kuchennych półek.

Miłe widziane puszkę zawędrowały również do informacji turystycznej Zamku Cieszyn. To właśnie tam, z myślą o nich, powstała wystawa pod nazwą „Puszka Polska”. Piątek 19 października był pierwszym dniem ekspozycji metalowych puszek.

Szklana gabłota przypomina nam dawne czasy, bo taki był jej cel. Znajdziemy tam między innymi puszkę po landrynkach, kopalniakach (kopalniokach), opakowanie po oryginalnej herbacie tureckiej, czy po tytoniu. Wszystkie te rzeczy, z pozoru inne – łączy jedno: pochodzą z Polski. – Pomysł zrodził się przypadkiem. Moja znajoma Justyna Jarosz kolekcjonuje puszkę, stwierdziłem więc, że można byłoby w oparciu o jej kolekcję zorganizować coś fajnego – wyjaśnia Michał Nowak z informacji turystycznej Zamku Cieszyn, pomysłodawca „Puszek Polskiej”. (ox.pl)

Czas na »Salon Dyskusyjny«

Sekcja Akademicka „Jedność” przy Zarządzie Głównym PZKO zaprasza na pierwsze spotkanie z cyklu „Salon Dyskusyjny”. Odbędzie się ono w najbliższy piątek o godz. 18.00 w salce „Bajki” znajdującej się na strychu ZG PZKO.

Gośćmi spotkania dotyczącego wpływu polityki komunalnej na życie Polaków na lewym brzegu Olzy będą wiceburmistrz Czeskiego Cieszyna – Stanisław Folwarczny oraz

trzyński radny i przewodniczący Komisji ds. Mniejszości Narodowych Bogusław Kokotek.

– W reaktywowanym projekcie, który ma służyć debacie publicznej, wezmą udział ważne osobistości życia publicznego naszego regionu. Mowa będzie m.in. o polskich organizacjach młodzieżowych czy biznesie. Po części oficjalnej każdego spotkania, w której goście odpowiadają na pytania moderatora

oraz publiczności, druga część spotkania odbywać się będzie w „Dziupli” – powiedział Jacek Mencner, prezes Sekcji Akademickiej „Jedność”.

Tematyka wszystkich kolejnych piątkowych „Salonów” jest różnorodna. 9 listopada spotkanie dotyczyć będzie polskiego szkolnictwa, którego gośćmi będą Andrzej Biżoń i Roman Wróbel.

16 listopada będzie z kolei mowa

o polskich organizacjach młodzieżowych, które będą reprezentować Michał Przywara i Daniel Szpyrc.

Przedostatnim gościem „Salonu Dyskusyjnego” będzie Ewa Kartuska. Przedstawicielce sfery biznesowej i pozarządowej będzie można zadawać pytania 23 listopada. Cykl pięciu spotkań zamknie 7 grudnia Jan Ryłko oraz Józef Szymeczek, wtedy tematem przewodnim będzie polskość na Zaolziu. (maki)

